

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	Teologie și studii socio-religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Studii religioase

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	MUZICĂ GREGORIANĂ ȘI BIZANTINĂ						
2.2 Titularul activităților de curs	Alin Costea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Alin Costea						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	DS/Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore pe săptămână (3.2 + 3.3)	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ (3.5 + 3.6)	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ORE
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutorat					—
Examinări					3
Alte activități					—
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore din planul de învățământ (= 3.4)					56
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7 = 3.10 × 25)					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	—
4.2 de competențe	—

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">• frecvența fizică sau on-line obligatorie• disponerea de materialele distribuite• activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale (de forma prenume.nume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB• în cazul frecventării on-line, posibilitatea utilizării aplicației Google Meet, pe calculatorul personal, telefon sau tabletă
-------------------------------	---

5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> ● frecvența fizică sau on-line obligatorie ● activarea de către studenți a adreselor e-mail instituționale (de forma prenume. nume@s.unibuc.ro), pentru a putea avea acces la platforma de învățare on-line a UB ● în cazul frecventării on-line, posibilitatea utilizării aplicației Google Meet pe calculatorul personal, telefon sau tabletă
--	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Interpretează texte religioase — Interpretează conținutul și mesajele textelor religioase pentru a se dezvolta spiritual și pentru a-i ajuta pe ceilalți în dezvoltarea spirituală, pentru a aplica pasajele și mesajele corespunzătoare în timpul slujbelor și al ceremoniilor sau în scopuri de educație teologică.
Competențe transversale	—

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ● Dobândirea de către studenți a unei înțelegeri aprofundate a cântului gregorian și bizantin, a istoriei, teoriei și practicii acestora, precum și înzestrarea lor cu abilitățile necesare pentru a interpreta cântări în cadrul liturgiei
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> ● Cunoașterea dezvoltării istorice a cântului gregorian și bizantin, a contextului liturgic, învățarea bazelor notației muzicale gregoriene și bizantine, analiza sistemului modal, dezvoltarea abilităților practice de interpretare, cunoașterea repertoriului și a funcțiilor liturgice ale acestuia, precum și abordarea spirituală și meditativă a interpretării cântului gregorian și bizantin.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în muzica sacră. Istoria cântului gregorian și bizantin: origini, dezvoltare și rolul în cult.		Desfășurare fizică în sală și concomitent, transmitere în sistem videoconferință (Google Meet)
2. Semnificația muzicii sacre în cadrul liturgic și importanța sa în spiritualitate.	Prelegere interactivă (la conținutul istoric)	
3. Diferite stiluri și tradiții în cântul gregorian și bizantin.	Analiză și interpretare de texte ale cântărilor, ale structurilor modale și ale modelelor ritmice	
4. Bazele teoretice ale muzicii		
5. Notația muzicală gregoriană și bizantină		
6. Aspecte liturgice și stilistice ale cântărilor gregoriene și bizantine	Audiții muzicale	
7. Rolul cântului sacru în spiritualitate și viața religioasă		
8. Concluzii / Recapitulare		

BIBLIOGRAFIE

Lucrări disponibile on-line:

Materialele puse la dispoziție pe platforma de învățare on-line [Google Classroom](#) (necesită conectare cu contul instituțional UB).

Lucrări tipărite, disponibile la biblioteca facultății:

Gruber, R.I., *Istoria Muzicii Universale*, Editura Muzicală, București 1963.

Schubart, Christian Friedrich Daniel, *O Istorie a muzicii universale*, Editura Muzicală, București 1983.

Ștefănescu, Ioana, *O Istorie a muzicii universale*, Grafoart, București 2002.

Partituri la Biblioteca Facultății:

* * *, *Liber cantualis*, Consociatio Internationalis Musicae Sacrae, Solesmes 1978.

Lucrări tipărite, disponibile la Biblioteca Centrală Universitară Carol I:

Gastoué, Amédée, *Arta gregoriană*, Editura Muzicală, București 1963.

Secară, Constantin, *Muzica bizantină: doxologie și înălțare spirituală*, Editura Muzicală, București 2006.

Partituri disponibile la BCU:

Constantinescu, Paul, *Liturghia în stil psaltic*, EIBMBOR, București 1991.

Pantiru, Grigore, *Notația și ehurile muzicii bizantine*, Editura Muzicală, București 1971.

Runcu, Ion, *Cântările liturgice în stil psaltic: pentru cor bărbătesc*, București, f.a.

Înregistrări audio disponibile la BCU:

Abbaye Saint-Maurice et Saint-Maur, *Regina Caeli: Gregorianische Gesänge* (disc vinil), Phonogram International, Baarn 1980.

Annoni, Massimo ș.a., *Canto gregoriano* (10 CD-uri), Membran Music, Hamburg 1995-1998.

Cârstoiu, Iulian – Dumitrescu, Florian, *Imnuri bizantine* (disc vinil), Electrecord, București 1988.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Exerciții de citire și recunoaștere a neumelor și a semnelor bizantine. 2. Tehnici vocale de bază: respirația, postura și dicția. 3. Exerciții de intonație și menținere a tonului. 4. Exerciții de grup pentru armonizare și adaptare la cântarea corală. 5. Studiu de repertoriu gregorian: Cântări gregoriene esențiale 6. Practică de interpretare și înțelegerea structurii cântărilor. 7. Studiu de repertoriu bizantin: exemple de cântări bizantine 8. Practică de interpretare a cântărilor bizantine pe glasurile specifice. 9. Explorarea cântărilor pe baza textelor liturgice bizantine. 10. Interpretare și exerciții de ansamblu. Exerciții de cântare în grup și armonizare. 11. Abordarea dificultăților specifice fiecărui stil de cântare. 12. Simulări de interpretare în cadrul unei liturghii sau a unei slujbe religioase.	Atelier practic de tehnică vocală, repetiție de cor, exerciții de solfegiu Practică liturgică Îndrumare individuală	Desfășurare fizică în sală și concomitent, transmitere în sistem videoconferință (Google Meet)

Bibliografie: v. mai sus, bibliografia pentru curs.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile cursului și seminarului de Muzică gregoriană sunt organizate ținând seama de prevederile documentelor de magisteriu legate de studiul cântului sacru. În special, Constituția *Sacrosanctum Concilium* a Conciliului Vatican II, cap. VI, nr. 116-117, arată că „Biserica recunoaște cântul gregorian ca fiind propriu liturghiei romane; de aceea, în acțiunile liturgice, în condiții egale, el trebuie să ocupe primul loc”. Se ține seama, de asemenea, de Instrucțiunea *Musicam sacram* a Sacrei Congregații a Riturilor (1967), care subliniază importanța educației și practicii muzicale în instituții și școli catolice (cf. nr. 52).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">Cunoașterea contextului istoric și liturgic a cântului gregorian și bizantinînțelegerea teoretică a teoriei cântului gregorian și bizantin, a notației muzicale și a sistemului modal	Probă scrisă / orală (2 ore)	50%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none">Interpretarea corectă unei melodii gregoriene sau bizantineparticiparea cu succes în cadrul corului și răspunsul la indicațiile dirijoraleabilitatea de a interpreta cântări în context liturgic	Verificare pe parcurs; prezentare orală; colocviu	50%
10.6 Standard minim de performanță (pentru obținerea notei 5):			

-
- Identificarea și descrierea corectă a perioadelor cheie în istoria cântului gregorian și bizantin
 - înțelegerea de bază a notației muzicale gregoriene și bizantine
 - interpretarea unor melodii gregoriene sau bizantine de bază
 - înțelegerea corectă a locului cântului gregorian și a celui bizantin în liturgie
-

Data completării

1 septembrie 2024

Semnătura titularului de curs,
Alin Costea

Semnătura titularului de seminar,
Alin Costea

Data avizării în departament:
11 septembrie 2024

Semnătura Directorului de departament,
Pr. lect. dr. Tarciziu-Hristofor Șerban